

Presentació dels temes

Josep Oliveras i Samitier

President de la Societat Catalana de Geografia

Moltes gràcies, president.

Aquesta jornada –ja portem uns quants anys fent jornades d’aquest tipus– el que intenta és, gràcies a aquesta aliança que hi ha entre la Diputació de Barcelona i la Societat Catalana de Geografia, plantejar uns debats amb unes ponències tècniques que siguin molt útils per a les persones que estan al peu del canó, les persones que trepitgen territori. A vegades passa que hi ha gent que està en despatxos, altra gent que està als núvols, però n’hi ha que es veuen obligats dia a dia a tocar terra. I llavors és important oferir elements de contrast que puguin ajudar a fer coses que siguin interessants per als seus pobles.

La Societat Catalana de Geografia –que va ser fundada en temps de la Segona República per Pau Vila a instàncies del president de l’Institut d’Estudis Catalans, que llavors era Puig i Cadafalch–, la preocupació que tenia en aquell temps i l’orientació que intentem que continuï ara, és que les ciències, les disciplines, les hem de divulgar. No poden quedar en un cercle tancat, no poden quedar en una torre. El que s’ha de fer –i aquí és una missió de l’Institut i de les filials que ho sàpiguen fer– és transmetre coneixement i que aquest coneixement sigui aplicable, sigui útil a les persones que viuen i treballen al nostre país. I, per tant, en aquesta missió, jo crec que és interessant aquest pacte amb la Diputació de Barcelona. I gràcies a l’atenció que vam rebre del coordinador general, el senyor Xavier Forcadell –que avui no pot ser aquí– i també de l’acceptació que va tenir en les instàncies superiors, de fer aquestes jornades a llocs diferents per transmetre aquestes idees que puguin ser útils. A més a més de la utilitat que poden tenir les mateixes transmissions d’idees, coneixements que tingueu vosaltres perquè tots en teniu molts dels llocs on esteu treballant i a més a més coneixeu els problemes directes o reals.

Bé, jo durant molts anys donava classe de “Desenvolupament regional i local” i per tant eren unes exposicions teòriques naturalment, i a vegades parties de diferents teories però hi havia una teoria, que és allò de “si una comunitat fa estalvi i d’aquest estalvi que ha fet en fa inversió, i aquesta inversió és productiva, llavors vol dir que es pot generar més renda, aquesta renda es distribueix, si tornen a fer estalvi... etc, etc.” hi ha moltes teories així, però clar, en aquest

món global en què en determinats llocs és molt difícil ja fer això d'estalvi-inversió, a vegades encara es fa, encara és útil. Agustí Comas ha parlat de la terra i de l'agricultor que, naturalment, pot decidir plantar no sé què i potser ho fa amb els seus estalvis sense necessitat de demanar crèdit, però en un moment determinat en aquestes teories entra un altre element. En el desenvolupament territorial no hi ha només factors econòmics, no hi ha només factors de capital, no hi ha només qüestions socials, mediambientals... sinó que són molt importants dos altres elements. Un és els humans, les persones. I les persones –i això ho seieu molt bé els que esteu en ajuntaments– es necessita un despertar, en els ajuntaments. Sempre hi ha d'haver uns lideratges que dinamitzin. Si no es dinamitza la gent s'avorreix i no hi ha res a fer. I és molt important per tant aquesta actitud humana de proposar, de tenir programa, de tenir projecte, de tirar endavant. I a vegades hi ha altres elements en què no es pensava. Són tots aquests elements patrimonials, que són coses que potser se sabia que hi eren: *Aneu cap a Mura i passareu per unes tines abandonades...* I aquelles tines s'han estat allà una colla d'anys fins que algú descobreix que allò pot tenir un valor. A vegades ha de venir un de fora per dir-te que determinat element té un valor, perquè els que són del lloc no li'n donen; a vegades les coses van així. I aquell valor s'ha de explicar; no només el reconeixes sinó que el divulgues. Llavors diuen: *Ostres, que és interessant això, així aquí ja feien la verema i el vi, el raïm l'emmagatzemaven, interessant...* Fan fotos –moltes–, els agrada... Fantàstic! I, a més a més, hi dinen. Això dona algun lloc de treball. I al capdevall es divulga.

El projecte és molt important –ara està de moda la paraula *relat*, tothom fa relats; abans un relat era un *cuento*, aneu al *tanto* que no hi hagi relats que no siguin un conte– però és important tenir aquesta visió, i llavors la gent necessita que li expliquin les coses. Necessitem que ens expliquin les coses. El patrimoni és important. El patrimoni és el que ens ha arribat de les generacions passades. Mirem què tenim, mirem què es pot fer.

Aquesta jornada està pensada justament en això, a veure si podem lligar uns elements capitals del patrimoni, com són el tema del patrimoni constructiu, com són elements històrics, com són elements del paisatge que té una importància capital avui dia, com són el tema mateix de la vinya –per això també es parlarà d'enoturisme– i com això ho podem transmetre i pot servir perquè la gent tingui més consciència d'aquestes coses. I potser en surt algun programa útil i naturalment llavors segur que si un ajuntament té alguna cosa que és interessant el Consell comarcal l'escoltarà i la Diputació de Barcelona també, i la Generalitat, quan hagi marxat aquest 155 dels nassos, doncs també.

